GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe treĭ lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 137. Lunĭ, Marțĭ 23 Iunie (5 Iulie). 1887.

Brașovŭ, 22 Iunie 1887.

Erĭ s'a întrunitŭ marea sobraniă bulgară în Tîrnova. Indată după deschidere representanții bulgarĭ au ținutŭ o ședință secretă ceea ce ne face sĕ credemŭ, că ei pregătescŭ o acțiune parlamentară seriósă.

Se pare că Bulgarii, după ce deputația lorŭ a colindatŭ pe la tóte cabinetele marilorŭ puterĭ și după ce regența lorŭ a făcutŭ totŭ ce i-a statŭ în putință spre a le îndemna sĕ dea odată o soluțiune definitivă cestiunei, ce agită poporulŭ bulgarŭ de atâta timpŭ, dér n'au dobênditŭ nicĭ unŭ resultatŭ mulțămitorŭ, s'au decisŭ acum a-șĭ ajuta ei înșișĭ, așa cum vorŭ puté mai bine.

Ceea-ce le trebue Bulgarilorŭ spre a face sĕ înceteze nemulțămirea, neliniștea și nesiguranța în țéră, este înainte de tóte unŭ principe și precum anunță ḍiarele din Sofia, sobrania de față nicĭ că are altŭ scopŭ decâtŭ a alege pe viitorulŭ Domnitorŭ alŭ Bulgariei.

Până aicĭ tóte potŭ merge fórte netedŭ. Sobrania, care va ține aḍĭ prima ședință oficială póte procede la alegerea de principe. Ce va fi însĕ după aceea?

Scimŭ că décă Bulgarii suntŭ de atâta timpŭ lipsițĭ de unŭ domnitorŭ, causa nu este, că ei între ei nu s'arŭ fi putută înțelege pe cine sĕ alégă, séu că n'arŭ fi aflatŭ vre unŭ candidatŭ aptŭ, ci causa adevĕrată este, că marile puterĭ nu s'au putută înțelege până acum asupra candidațilorŭ la principatulŭ bulgarŭ. Și se scie că între puterĭ Rusia dă tonulŭ în cestiunea bulgară. Acéstă putere a declaratŭ de repețite orĭ, că nu voesce sĕ scie nimicŭ de-o alegere de principe în Bulgaria până când nu se va retrage regența actuală și până când nu se va alege o sobraniă pe placulŭ celorŭ din Petersburg, căcĭ pe cea de față ei nu o consideră legală.

Articululŭ 3 alŭ tractatului din Berlinŭ ḍice: „principele se alege de către poporațiune liberŭ cu confirmarea Porței și cu aprobarea puterilorŭ." Este clarŭ că condițiunea aprobării generale prevĕḍută în acestŭ articulŭ e aprópe nerealisabilă în împrejurările de față. E mai multŭ ca probabilŭ că Rusia va persista în negațiunea ei și acum se nascŭ bănuelĭ, că nicĭ Turcia nu va cuteza a confirma unŭ principe, care nu va fi pe placulŭ Rusiei. Bulgarii însĕ parŭ a fi hotărîțĭ sĕ se mulțămescă și c'unŭ principe, care va avé numai aprobarea parțială a puterilorŭ.

Ceea ce bate mai multŭ la ochĭ este secretulŭ, ce-lŭ observă Bulgarii față cu viitorulŭ candidatŭ. Se vorbesce, că ei arŭ voi sĕ alégă pe principele Ferdinand de Coburg. Acesta însĕ a declaratŭ înainte, că nu va primi fără consimțĕmêntulŭ Rusiei. Sĕ-i fi succesŭ óre regenței din Sofia a-lŭ face sĕ priméscă tronulŭ ce i se oferă, punêndu-se în oposițiune directă cu Rusia?

Ḍilele următóre ne vorŭ da deslușirile de lipsă și póte că ne vorŭ aduce și surprisa cea mare, ce se crede că voesce sĕ o facă sobrania bulgară Europei. In privința acésta suntŭ multe combinațiunile. Noi vomŭ aminti numai una din tóte: planulŭ adecă de a se alege regele Milan, proclamându-se uniunea personală între Serbia și Bulgaria, planŭ care în totŭ casulŭ nu-i de origine bulgară.

Destulŭ că cestiunea bulgară érăși e pusă în fruntea marilorŭ cestiunĭ politice ale ḍilei. Ea întîmpină o ilustrațiune nu prea încuragiatóre în împrejurarea, că pregătirile militare se continuă cu o febrilă activitate din partea tuturorŭ puterilorŭ. Óre totŭ Bulgarii sĕ fiă destinațĭ de provedință de a servì ca mijlocŭ spre a face sĕ isbucnéscă marea conflagrațiune orientală, care de atâta timpŭ amenință ținêndŭ lumea în neastêmpĕrŭ?

Conducerea Moțilorŭ.

Munții apusenĭ transilvănenĭ, 1 Iuliu 1887.

Mai multe corespondențe se publicară în prețuitulŭ ḍiarŭ „Gazeta Transilvaniei" despre cele ce se petrecŭ în munții apusenĭ ai vechei țĕrĭ Transilvania. Totŭ Românulŭ trebue sĕ-șĭ aducă aminte că chiar în celŭ mai vechiu trecutŭ aicĭ în aceștĭ munțĭ a fostŭ isvorulŭ, puterea și ocrotirea neamului daco-românŭ. De aicĭ pornéu Românii la șesurĭ și éră la timpŭ de primejdiă aicĭ se reînturnau aflândŭ totdeauna cele mai puternice brațe spre strivirea vrășmașului.

Până la anulŭ 1650 nicĭ că aflămŭ urmă în legile feudale ale Ardealului în aceștĭ munțĭ poporațiunea sĕ fi fostŭ supusă iobăgiei și numai după ce prădătorulŭ Sibiiului Bathori bătu pe popa din Vidra și pe Românii rĕsculațĭ din Zarandu și Munții apusenĭ, se ivesce între bunurile fiscale domeniulŭ Zlagnei, care încă după semnele rĕmase a fostŭ mai multŭ sub pretecstulŭ ordinei de statŭ introdusŭ în acele părțĭ, decâtŭ în formă de iobăgiă, și mai că până la anulŭ 1778 de asuprire grea populațiunea nu a putută sĕ se plângă. În anulŭ acesta se întêmplà de nou o ciocnire prin unii arendașĭ armenĭ produsă în beleiulŭ comunei Câmpenĭ, când arendașii armenĭ cu puterea administrațiunei cutezară a ataca drepturile populațiunei, drepturĭ garantate de mai mulțĭ principĭ ai țĕrei. Spargerea buțilorŭ arendașilorŭ armenĭ fuse prima încercare a poporului munteanŭ spre a înfrânge mârșavulŭ jugŭ alŭ feudalismului, de care ei până atuncĭ póte că nicĭ nu suferiseră prea tare. Acéstă pornire a fostŭ isvorulŭ Revoluțiunei lui Horia, care cu adevĕratulŭ sĕu nume se chiamă Vasilie Nicula din Albacŭ, parochia Arada.

A fostŭ suprimată în modulŭ celŭ mai crudŭ rĕscóla lui Horia în contra feudalismului unguresсŭ, care e mula cu celŭ turcescŭ — dér ispravă nu făcură aristrocrații maghiarĭ, căcĭ spiritulŭ timpului lucrà mai departe.

În lupta de apĕrare a drepturilorŭ poporațiunei și de atuncĭ încóce aflămŭ bărbațĭ din aceștĭ munțĭ, precum la începutulŭ seculului acestuia este parochulŭ din Scărișóra *Vârciu,* care era totodată și notarŭ comunalŭ. Elŭ era unŭ aprigŭ apĕrătorŭ și s'a espusŭ fórte multŭ pentru apĕrarea poporațiunei muntene în contra asupririlorŭ totŭ mai grele. Plângerile așternute de elŭ la locurile mai înalte atâta ațițaseră pe oficialii dominalĭ, încât cu intriga le succese în fine a suspenda pe acestŭ bravŭ bărbatŭ dela dreptulŭ de a purta peana.

In alŭ 4-lea deceniu din acestŭ seclu urméză lupta pentru dreptŭ a comunei Buciumŭ, în care luptă apare faimósa *Catalina* — o femeă pe care tótă puterea administrativă nu putu pune mâna în timpŭ mai îndelungatŭ, și numai cu șireția s'a putută prinde.

Cei mai bĕtrânĭ dintre noi sciu și-șĭ aducŭ aminte de ținuta Moțilorŭ la 1848, începêndŭ dela adunarea din Câmpulŭ libertății până la finitulŭ acelei epoce decidĕtóre în viéța nóstră națională. A urmatŭ absolutismulŭ austriacŭ, care ne aflà fără scóle și câtŭ a duratŭ elŭ mai nimicŭ nu s'a făcutŭ pentru cultura poporului din munțĭ. Pe la anulŭ 1859, începêndŭ a se mai slăbănogi direcțiunea absolutistică, îndată se aflară bărbațĭ demnĭ de tótă stima, carĭ cuprinḍêndŭ marele adevĕrŭ că cultura este putere, din tóte puterile se nisuiră a lucra pentru înființarea de scolĭ și fondurĭ scolare în aceștĭ munțĭ și, mulțămita bunului sêmțŭ alŭ poporului, cu jertfe marĭ în timpŭ de puținĭ anĭ se înființară în tóte comunele din protopopiatulŭ Câmpenilorŭ scolĭ și fondurĭ scolare, și cele din urmă la anulŭ 1877 ajungeau la suma de aprópe 100.000 peste totŭ. In prima liniă trebue sĕ amintescŭ înființarea scólei din Câmpenĭ c'unŭ fondŭ de peste 30 mii florinĭ în valóre din a cărui venitŭ este asiguratŭ salarulŭ pentru 3—4 învĕțătorĭ.

Acestŭ cercŭ se bucura de acelŭ avantagiu, că învĕțătorii confesionalĭ căpătau léfă dela 200—400 fl. din venitele asigurate școlelorŭ și nu era vorbă de plângerĭ în privința salarielorŭ învĕțătorescĭ.

A venitŭ anulŭ 1877 și în acestŭ anŭ protop. *Ioanŭ Pațița* a repausatŭ, cu elŭ a încetatŭ unulŭ dintre cei mai rîvnitorĭ bărbațĭ pentru cultura poporului românŭ. Elŭ era acela, care prin multe ostenelĭ, jertfe și prin o conducere înțeléptă a poporului a putută îndulci pe acestŭ poporŭ séracŭ cu iubirea de a-șĭ rădica școlĭ conformŭ recerintelorŭ timpului nostru, și fiesce care călĕtorŭ prin aceștĭ munțĭ sterilĭ cu plăcere va privì la edificiile frumose și solide din acestŭ ținutŭ. După mórtea numitului și neuitatului protopopŭ, tractulŭ Câmpenilorŭ s'a datŭ sub administrațiunea protopopului din Abrudŭ *I. Gall,* și acéstă administrațiune slăbănógă și condusă de interesŭ durà 7 anĭ, unŭ timpŭ destulŭ de lungŭ ca de-o parte multe bune sĕ se derangeze, ér de altă parte ca administratorului numitŭ sĕ-i créscă fata și sĕ o pótă inzestra cu acestŭ protopopiatŭ...

Pentru ca sĕ se pótă ajunge scopulŭ de a derangia și drege poporulŭ, ca sĕ se pótă face gheșefturĭ toțĭ egoiștii fură angajațĭ. Se formà o adevĕrată clică de ómenĭ condușĭ parte de ură, și cea mai mare parte de ómenĭ cămătarĭ, carĭ au suptŭ și sugŭ din mĕduva acestui poporŭ. Ajungêndŭ aceștĭ ómenĭ la consolidare pentru acoperirea proprielorŭ pĕcate se întovărășiră cu cei dela administrațiunea politică, care în tóte spriginea și spriginesce pe clicașii noștri, și aceștia ca sĕ fiă câtŭ mai siguri de succese aduseră lucrulŭ la cale ca »domnulŭ Clómbelorŭ« sĕ devină Szolgabiro. Acésta ér' numai unei intrigĭ este a se atribuì, căcĭ ómenii din clică suntŭ aceia, carĭ pe nesciute cumpăniră pe fostulŭ solgăbirĕu de sânge românescŭ a subscrie o dechiarațiune de abḍicere, și urmarea a fostŭ rĕdicarea pe tronŭ a lui »Mufti Pașa«, unŭ omŭ fără studii și fără educațiune care aḍĭ e totŭputernicŭ în munții apusenĭ, se precepe că numai cu concursulŭ clicașilorŭ românĭ.

Aicĭ zace buba și publiculŭ românŭ sĕ nu se mire de abcrațiunile ómenilorŭ simplĭ, dér trebue sĕ condamne uneltirile acelora, carĭ se fălescŭ cu nume de »inteliginte românŭ« și totușĭ facŭ causă comună cu cei ce ne robescŭ.

Cu concursulŭ clicașilorŭ s'a putută înființa în Câmpenĭ, față cu școla capitală română, o școlă de statŭ cu limba maghiară ajutorată de comune românescĭ și apoi o școlă de fetițe asemenea spre ruinarea celei române.

Inteliginte românŭ crescutŭ cu stipendii naționale a fostŭ acela, care șĭ-a părăsitŭ propria sa casă ca sĕ facă locŭ școlei maghiare, și unŭ bogotanŭ românŭ rĕdicatŭ prin cămătăriă a clădit casă anume pentru școla maghiară de pruncĭ și aḍĭ acela trage birulŭ caselorŭ datŭ de către comune române.

Inchegându-se aceștĭ ómenĭ în pornirea lorŭ ca contraserviciu au pășitŭ și mai departe și s'au legatŭ slugĭ lui Mufti-Pașa și acesta este pusŭ în posițiune de a puté cere dela cei inteligențĭ orĭ și când câte o votare de încredere séu mergerea cu glóta la alegerile dietale dela Trăscău. Aceste servicii și-le póte câștiga dela nemernicĭ cu-o clipitură de ochiu.

In forma acésta se domnesce peste cei demoralisațĭ în sêmțĕmentele cele mai sânte, și étă că bietulŭ poporŭ este rĕu sbiciuitŭ de sórte, căcĭ ascultă de atarĭ conducătorĭ, căcĭ glóbele și persecutările șĭ-au ajunsŭ culmea, încâtŭ mulțime de familii au trebuitŭ sĕ-șĭ caute mântuința prin părăsirea locului natalŭ ducêndu-se în

depărtata Dobroge. Preoțimea nóstră este intricată și adusă la neputință de a-și validita chiămarea sântă, căci clicașii noștri suntŭ bine vĕḑuțĭ la omenii bisericescĭ in Sibiiu, și suntŭ casurĭ, prin carĭ clicașii au putută prin organele bisericescĭ a-șĭ rĕsbuna de unulŭ séu alt preotŭ fără nici o vină, căcĭ este destulŭ a-lŭ denunța, deórece probă legală nu se cere.

Mĕ cuprinde o jale când privescŭ în jurulŭ meu și vĕdŭ atâtea ruine, causate prin ómenĭ născuțĭ din némulŭ meu și crescuțĭ cu marĭ cheltuelĭ până au ajunsŭ la culme, fără ca sĕ aibă curagiulŭ a se opune despotismului, ci din contră ĭĭ vĕdŭ pușĭ in serviciulŭ distrugerei, ba nicĭ că au cutezatŭ a propaga conclusele luate de cătră conferința națională din Sibiiu, ba din contra s'au subscrisŭ la o dechiarațiune de candidare a unui deputatŭ maghiarŭ.

Am vĕḑutŭ acelŭ convoiu de oĭ călbejóse la Trăscău, însĕ nimeni nu a avutŭ curagiulŭ a le spune ce pĕcatŭ comitŭ. Imĭ pasă însĕ fórte multŭ că și unii invĕțătorĭ confesionalĭ au devenitŭ unelte la alegerĭ și au sedusŭ și pe ceilalțĭ la trădarea causei poporului nostru. Câtŭ este anulŭ ei trăescŭ din banĭ românescĭ și apoi totŭ lăcomescŭ la papricașulŭ unguresc, care la mulțĭ li a causatŭ chiar mórte. Aduceți-vĕ aminte de Dragea din Bistra și alții, carĭ ciumurluindu-se (plecându-li-se) s'au bolnăvitŭ și au muritŭ după călĕtoria dela Trăscău. — Póte că și acum sĕ mai avemŭ aspecte de aceste, căcĭ Dumneḑeu nu bate cu bâta.

Morala din tóte cele ce se petrecŭ în Munții apusenĭ este, că ómenii noștri cu mai multă carte nu potŭ sĕ se asemene cu cei din trecutŭ, și că noi condușĭ de interese particulare ne slăbimŭ și contribuimŭ cu micimea sufletului nostru la surparea proprie.

Insĕ față cu aceste trebue sĕ sperămŭ, că va veni aicĭ pe pĕmĕntŭ ora judecățiĭ când fiesce care va gusta rodulŭ faptelorŭ sale, decĭ omenii se mai gândéscă și la ḑicerea latină: *quid agis prudenter agas et respice finem.*

In Munții apusenĭ sĕmțulŭ de Moțŭ esistă încă și poporulŭ este totŭ așa de vĕnjosŭ ca in trecutŭ, deși e sĕrăcitŭ preste mĕsură, dér se așteptă ca inteligința sĕ se reculégă seu apoi sĕ înceteze a mai momi poporulŭ și a-lŭ seduce la fapte antinaționale. Rușinea sĕ-i ajungă pre cei, carĭ lucră in contra binelui poporului propriu.

Am disŭ eu *Horița.*

Din afară.

In cercurile oficiale germane se arată disposițiunĭ fórte ostile în contra Rusiei. Ḑiarele oficiale „Post", „Kreuzzeitung" „Koelnische Zeitung" publică articole sfătuindŭ pe capitaliștii germanĭ sĕ nu facă plasărĭ în hârtia ruséscă. „Post" ḑice că Germania nu se teme de Rusia și că ea este pregătită în destulŭ chiar pentru casulŭ când ar fi atacată din două părțĭ deodată.

Circulara ce ministru-președinte sêrbŭ Ristici a adresat'o representanțilorŭ Sêrbiei în străinătate, accentuéză causele ce au adusŭ schimbarea de cabinetŭ; aceste motive, ḑice circulara, suntŭ de ordine curatŭ interióră. Serbia, adauge d. Risticĭ, nu trebue sĕ permită ca străinătatea sĕ se îndoiască unŭ singurŭ momentŭ de voința sinceră ce are guvernulŭ seu de a conserva bune relațiunĭ cu tóte statele. Serbia nu trebue sĕ ia unŭ rolŭ gâlcevitorŭ, ci se aducă ordinea și pacea în peninsula balcanică, pentru a se preserva ea însăși de consecințe incomensurabile.

Scirĭ din Sofia anunță că neînțelegerĭ s'au produsŭ în sînulŭ guvernului bulgarŭ. D-nii Stambulov, Nacievicĭ și Stoilov pledéză pentru o apropiere cu Rusia și pentru acceptarea condițiunilorŭ rusescĭ cu privire la tronulŭ Bulgariei, pe când d-nii Mutkurov, Radoslavov și Nicolaev suntŭ pentru mănținerea direcțiunei politice urmate până acum și pentru retragerea principelui de Battenberg. De altă parte în cercurile diplomatice se asigură că d. Radoslawov a începutŭ negociărĭ secrete cu ambasadorulŭ Rusiei la Constantinopolŭ, cu scopŭ de a aduce o apropiere între Rusia și Bulgaria.

„Pester Lloyd" publică unŭ articulŭ oficiosŭ în care constată agitările misteriόse ale regențilorŭ bulgarĭ. Ḑiarulŭ adauge că puterile nu vorŭ recunósce nicĭ unŭ principe pe care Sobrania ilŭ va alege acum, fie elŭ principele de Coburg-Gota séu principele de Battenberg. Va fi mai bine, urméză aceeași fóiă, de a alege unŭ regentŭ provisoriu în persóna căruia puterile și Bulgarii se vorŭ puté învoi mai cu înlesnire.

Se scrie din Belgradŭ „Gazetei de Voss", că Sobrania bulgară va alege mai ânteiu pe principele Alexandru de Battenberg și în urma refusului acestuia Sobrania va alege pe regele Milanŭ ca principe alŭ Bulgariei. Corespondentulŭ ḑiarului germanŭ adauge că călĕtoria Regelui Serbiei la Viena ar fi în legătură cu acestŭ proiectŭ.

„Berliner Tagblatt" publică scirea de senzație, că Rusia, Austria și Germania ar fi informatŭ pe d. Stransky, fostulŭ guvernatorŭ provisoriu alŭ Rumeliei, că cerŭ numirea Regelui Milanŭ ca Regentŭ alŭ Bulgariei și prin urmare stabilirea uniunei personale Bulgaro-Sêrbe. Peste totŭ se crede că Sobrania actuală va produce surprinderĭ. In Berlinŭ se așteptă cu siguranță, că Sultanulŭ nu va ratifica convențiunea egipteană. Din altă parte se confirmă scirea, că Germania, Austria și Italia, ar fi datŭ consilii oficióse Porții pentru a nu întârḑia ratificarea. „Novoe Vremea", ḑice că nicĭ Franța nicĭ Rusia n'au declarațiĭ de făcutŭ în privința convențiunei anglo-turce. Și una și alta potŭ aștepta în liniște momentulŭ presentărei convențiunei deja ratificate, căcĭ în acelŭ momentŭ printr'unŭ singurŭ refusŭ se póte nimici tótă afacerea.

Ḑiarulŭ spaniolŭ „Epoca" desminte sgomotele privitóre la participarea Spaniei la alianța între Italia, Austro-Ungaria și Germania.

SCIRILE ḐILEI.

„Bud. Korr." comunică, că Sâmbătă s'a ținutŭ în Viena o *conferință comună,* care a duratŭ două ore, *sub președința Maiestățeĭ Sale.* La conferință au luatŭ parte miniștri președințĭ de finanțe, de rĕsboiu, landwehr și honvedĭ, cei de comerțŭ și comunicațiune, ai ambelorŭ guverne. Obiectulŭ conferinței au fostŭ diferite afacerĭ comune și militare.

—x—

O telegramă din Berlinŭ vestesce, că în anulŭ acesta nicĭ *Austro-Ungaria* nicĭ *Rusia nu vorŭ permite* ca sĕ ia parte *la manevre* și *oficerĭ streinĭ.*

—x—

Ministrulŭ de interne a adresatŭ municipiilorŭ o provocare, d'a presenta până la 15 Iulie însemnare despre cercurile sanitare, anume sĕ fiă arĕtate acele comune care după lege suntŭ obligate a avé medicŭ, precum și cercurile sanitare cu cătunele aparținĕtóre de ele.

—x—

D-lŭ *Dumitru Popŭ,* doctorŭ în dreptŭ, depunĕndŭ esamenulŭ de advocatŭ, a deschisŭ cancelaria advocațială în Brașovŭ, unde a și făcutŭ praxa de advocatŭ până acum. De asemenea *d-lŭ Dumitru Ciuta,* doctorŭ în dreptŭ, care a practicatŭ advocatura în Deșiu, depunĕndŭ esamenulŭ de advocatŭ, are de gândŭ a deschide cancelaria advocațială în Năsĕudŭ.

—x—

Până acum defraudarea era unŭ privilegiu alŭ bărbațilorŭ în „fericita" Ungariă, dér aḑi și în acéstă privință pretindŭ femeile egală îndreptățire, adecă sĕ li se recunóscă destoinicia nu numai de a ocupa o funcțiune, ci de a și defrauda banii ce li se încredințéză. D șóra A. a fostŭ mai ânteiu numită magistră postală, apoi defraudă 1159 fl. și in *Cașovia* fu arestată și predată judecătoriei penale. Acesta e, pare-ni-se, alŭ doilea casŭ, că defraudéză o femeiă-funcționarŭ. Ce va fi însĕ când se va defrauda cu puterĭ unite?

—x—

Foile unguresci voescŭ a ne presenta ca Românĭ pe gendarmulŭ George *Bănățeanu* aflătorŭ in Ocna-Sibiiului, care șĭ-a schimbatŭ cu 50 cr. numele în „Baczoni", și pe Augustŭ *Mânzatŭ* din Năsĕudŭ care totŭ pe 50 cr. șĭ-a schimbatŭ numele în „Molnar". Celŭ dintâiu nu póte fi decâtŭ Svabŭ orĭ Jidovŭ, ér alŭ doilea Jidovŭ orĭ Armeanŭ. Cum au ajunsŭ ei a avé până acum acele frumóse nume românescĭ, nu putemŭ sci; destulŭ că fórte bine au făcutŭ, ce au făcutŭ, s'a mai alesŭ puțină neghină din grâu.

—x—

Inteligența română din M. Ludoșŭ și giurŭ va da *Concertŭ împreunatŭ cu danțŭ* Dumineca în 17 Iuliu st. n. a. c. în pavilionulŭ din grădina „hotelului Kormoczy." Venitulŭ e destinatŭ in folosulŭ edificărei unei biserici greco-cat. in locŭ. Inceputulŭ la 6 óre p. m. Prețulŭ de intrare: de persónă 1 fl., de familiă 2 fl. v. a. *Ludoșulŭ de Mureșŭ,* în 28 Iuniu 1887. *Nicolau Solomonŭ,* protopopŭ, președinte. Drd. Georgiu Moga, v.-președinte. Eugeniu Solomonŭ, stud. med., secretarŭ. Vasiliu Moga, pretorŭ, cassarŭ. Drd. Emiliu Gerasimŭ. Demetrŭ Dossiosŭ, Mercurŭ Dossiosŭ, Georgiu Simu, Ioanŭ Comșia, Aurelŭ Popŭ, Laurențiu Gerasimŭ, Ioanŭ Bocosiu, med. cerc., controlorŭ, Romulŭ Orbeanu, Stefanŭ Banli, Teodor Moga, Mariu Elechesiu, Vasiliu Bocosiu, Virgiliu Rusu. Suprasolvirile și ofertele marinimóse, pe lângă mulțumită, se vorŭ cuita pe cale ḑiaristică. NB. Provederea cu victualii e concreḑută respectivului hotelierŭ.

—x—

Inteligența română din Betlĕnŭ, în-comitatulŭ *Solnocŭ-Dobĕca,* va da *balŭ restrinsŭ* Dumineca în 17 Iuliu st. n. 1887. în favorea bisericei și scólei române gr. cat. locali în sala casinei. Prețulŭ intrărei de persónă 1 fl. 20 cr., éră în familiă de persónă 1 fl. v. a. Inceputulŭ la 8 óre séra. Pentru comitetŭ: Gregoriu Pușcariu președinte. Simeonŭ Moldovanŭ secretarŭ. Ioanŭ Grecu cassarŭ. Ioanŭ H. Boteanu controlorŭ. Suprasolvirĭ și ofertele mărinimóse se vorŭ primi cu mulțămită și se vorŭ chita pe cale ḑiaristică.

FOILETONU.

Nĕsdravĕnulŭ.

Poveste de *Ioanŭ Georgescu.*

A fostŭ odată și a fostŭ, că de n'ar fi nu s'ar pomeni, ca unŭ purece a plesni, că nici eu nu'sŭ de când cu povestile, ci de mai incóce, de când se potcovea purecele c'o cójă de nucă și se ducea la sfânta rugă, și de când se potcovea cu cincĭ măjĭ de ferŭ și cu nouĕ de oțelŭ și sărea pe ghiață fără piculețŭ de greață.

A fostŭ unŭ feciorŭ de porcarŭ, care scia multe nĕsdrăvĕnii, de aceea i-au și disŭ ómenii „Nĕsdrăvĕnulŭ". Acesta încă și graiulŭ pasĕrilorŭ ilŭ scia tălmăci.

Odată când păscea elŭ cu tatălŭ sĕu porcii în câmpŭ. a sburatŭ o pasĕre pe deasupra capului sĕu cântândŭ, și elŭ sciindŭ ce a cântatŭ acea pasĕre, i-a spusŭ îndată tatălui sĕu, că pasĕrea i-a cântatŭ că elŭ se va face odată împĕratŭ. Audindŭ acésta tatălŭ sĕu nu se mai putŭ opri de risŭ ḑicêndŭ, că încă din porcarŭ împĕratŭ nu s'a mai făcutŭ de când e lumea, apoi adause: „atuncĭ te vei face tu împĕratŭ, când îțĭ va inverḑi codăriștea dela biciu".

Ce sĕ veḑĭ însĕ? In diminéța următóre, când feciorulŭ de porcarŭ se sculă, ca sĕ scótă porcii prin satŭ, își vede codăriștea biciului inverḑită, precum l'a blăstĕmatŭ tatălŭ sĕu; îndată o arĕtă acestuia, care acum nu mai luă lucrulŭ de glumă, ca mai înainte.

Intr'o ḑi ḑise porcariulŭ cătră feciorulŭ sĕu: „Vĕdŭ că ți-e ursita ca sĕ ajungĭ împĕratŭ precum țĭ a cântatŭ și pasĕrea mai deunăḑĭ! Sĕ te ducĭ la împĕratulŭ albŭ și sĕ încercĭ, că acela are o fetă și póte că țĭ-o va da de nevastă și așa vei puté ajunge odată împĕratŭ.

Feciorulŭ de porcarŭ s'a luatŭ și s'a dusŭ departe, departe, multă împĕrățiă ca Dumneḑeu sĕ vĕ țiă, că cuvêntulŭ din poveste totŭ mai înainte este și totŭ mai frumosŭ se povestesce, — până ce a ajunsŭ la împĕratulŭ albŭ. Aci voi sĕ între îndată în casă la elŭ, însĕ păzitorii nu l'au lăsatŭ, până ce nu l'au înscințatŭ la împĕratulŭ. In urmă feciorulŭ de porcarŭ a fostŭ dusŭ înaintea împĕratului și întrebatŭ, ca ce voiesce? Acesta cam cu frică povestesce împĕratului cele întêmplate cu pasĕrea și codăriștea, apoi adause, că elŭ a venitŭ sĕ céră fata împĕratului de nevastă. Acesta credêndu-lŭ dreptŭ unŭ nebunŭ, a poruncitŭ sĕ-lŭ bage îndată în temniță cu altĭ robĭ. Apoi a chematŭ nisce ḑidarĭ, cărora li-a poruncitŭ sĕ închidă pe feciorulŭ de porcarŭ jurŭ împrejurŭ cu unŭ ḑidŭ grosŭ, fără a'i lăsa o ușă seu ferestră măcarŭ, ca așa acolo sĕ se prăpădéscă. Ḑidarii au și începutŭ a închide pe „Nĕsdravĕnulŭ" în ḑidŭ. Insĕ la rugarea fetei împĕratului, căreia i s'a făcutŭ milă de elŭ, i-a lăsatŭ o ferestruică fórte mică și nebăgată în sémă de nime; prin acéstă fĕta de împĕratŭ în tótă ḑiua i da ceva mâncare și beutură.

Nu a trecutŭ multŭ după ce a închisŭ pe „Nĕsdravenulŭ" în ḑidŭ și împĕratulŭ roșu a trimisŭ la împĕratulŭ albŭ trei bețe asemenea de lungĭ și gróse la unŭ capŭ ca și la altulŭ, ca acesta sĕ le afle, care le suntŭ capetele subțirĭ și care cele gróse. Pentru aceea împĕratulŭ albŭ a și chematŭ pe toțĭ învĕțații din împĕrăția sa dór se va afla cineva, care sĕ-i pótă tâlcui acea întrebare. Insĕ nime nu a fostŭ în stare a sfătui cumva pe împĕratulŭ, din care pricină toțĭ erau cuprinșĭ de frică, sciindŭ, că décă nu vorŭ puté tâlmăci întrebarea, împĕratulŭ roșu va veni cu bătaiă asupra lorŭ. Chiar și fĕta împĕratului era tare supĕrată, încâtŭ a uitatŭ sĕ ducă ceva de mâncare în acea ḑi Nĕsdravenului. Ér când se duse mai târḑiu, acesta o întrebă că de ce e așa supĕrată? Atuncĭ i spuse fĕta, că ce nenorocire așteptă pe tatălŭ sĕu „Nĕsdravĕnulŭ" fără sĕ se gândéscă multŭ îi tâlcui fetei acea întrebare. Insĕ o rugă sĕ nu spună nimĕrui, că elŭ o-ar fi învĕțatŭ; ci sĕ se facă, ca când ar dormi, apoi sĕ spună, că nu vorŭ puté afla altcum, care suntŭ capetele subțirĭ și gróse ale bețelorŭ, până ce nu le vorŭ băga într'o bute plină cu apă, unde apoi se vorŭ puté cunósce bine, căcĭ capetele gróse vorŭ atêrna la fundŭ, éră cele subțirĭ se vorŭ ridica în susŭ.

Mergêndŭ fĕta la împĕratulŭ, îi spuse visulŭ ei;

Alegerile de deputaţi pentru dieta unguréscă.

Din comitatulŭ Solnocŭ-Dobâca Iunie 1887.

Stimate D-le Redactorŭ! In Nr. 127 alŭ »Gaz Trans.“ aţi publicatŭ unŭ raportŭ din comitatulŭ nostru referitorŭ la alegerea de deputatŭ sĕvêrşită la 17 Iunie în Iciodulŭ mare. Aprobŭ tóte cele scrise de »Someşanulŭ“ în acelŭ raportŭ, dér totuşi pentru complectarea lui îmi iau voiă a face şi eu unele observări.

Nu merită reflesiune conferenţa candidatóre maghiară, ţinută la 2 Iuniu în Iclodulŭ mare, care prea puţinŭ a fostŭ băgată în seină. Mai mare atenţiune merită însĕ cele petrecute în ḑiua alegerei. Preoţimea şi împreună cu ea toţi Românii conscii de chiămarea lorŭ au ţinutŭ, ce e dreptŭ, strinsŭ la passivitate. Der funcţionarii satului mai cu sémă, cum d. es. primarii, juraţii etc. n'au putută scăpa sĕ nu vină la alegere, în deosebi din cerculŭ pretorialŭ alŭ Ciachi-Gârbăului, de unde au fostŭ aduşi cu trăsura, plătindu-se cărăuşilorŭ câte 2 fl., er biraelorŭ şi celorlalţi veniţi cu ei câte 1 fl. apoi în ḑiua alegerei slănină cu codaţi (strepeḑi,) pâne şi vinarsŭ. Nădrăgarii, între carĭ şi câţiva ciorecarĭ, avură masă extra in curtea actualului arendatorŭ evreu şi fostului proprietarŭ Hirsch Aron.

Alegerea s'a făcutŭ cu aclamaţiune, nefiindŭ contracandidatŭ. Alesulŭ este proprietarulŭ din Stoiana şi advocatŭ importatŭ din Cluşiu Bokros Elek, cu programŭ guvernamentalŭ.

Bokros fu recomandatŭ alegĕtorilorŭ prin oraţiunile a doi preoţi: unulŭ reformatŭ din Fizeşulŭ Gherlei, ér altulŭ românŭ gr. cat. cu numele *Vasiliu Pataki* din Stoiana. Celŭ dintâiu vorbea unguresce, cestŭ din urmă românesce, alegĕtorii însĕ — între carĭ dintre Românĭ erau mai multŭ numai biraele — nu prea erau dispuşĭ sĕ asculte vorbirile lorŭ, căcĭ se uitau cu prea mare gustŭ la grămeḑile de slănină şi »ţipăi« (pâne), ce împreună cu vinarsulŭ erau puse tocmai in apropiarea lorŭ.

Nu sciu, decă după atâta străpaţiă au căpătatŭ ţĕranii alegĕtorĭ baremĭ atâta mâncare şi bĕutură, câtŭ sĕ le fiă de ajunsŭ, dér eu celŭ puţinŭ n'am vĕḑutŭ beţi dintre ei mai mulţĭ de 2—3 inşĭ, ceea ce dovedesce că nu au fostŭ prea îmbiaţĭ. N'am vĕḑutŭ nicĭ baremĭ aşa de beţĭ ca pe »popa“ Pataki, care a fala mâna caii şi ducea două steguri in căruţă. Acestŭ Pataki işĭ tradase şcola sa confesională, lăsândŭ sĕ se înlocuiască cu alta de statŭ şi — dreptu recompensă — póte mai are norocŭlŭ sĕ mai tragă câte 70 fl. pe anŭ, câtŭ dela statŭ, câtŭ dela sfărmătorulŭ şcólei confesionale, Bokros Elek, sub titlulŭ de catechetŭ. Ş ca catechet, póte ca sĕ-i vină ideile mai bine in cap, tot cam betŭ se presentéză, aşa că e mirare cum de nu se rĕstórnă prin şanţurĭ, orĭ cum de nu adórme pe uliţă, cum i s'a întêmplatŭ in sĕptĕmâna Pascilorŭ, când vrendŭ sĕ mergă sĕ boteze unŭ copilŭ, a căḑutŭ josŭ, aşa câtŭ alţii au trebuitŭ sĕ lŭ deştepte şi sĕ lŭ rădice din drumŭ pentru ca sĕ nu lŭ strivescă carăle.

Dintre dascălĭ mai straşnicŭ s'au îmbĕtatŭ: *Chindrişiu* din Baduşŭ, *Reulu-Roh* din Sotolecŭ, er dascalulŭ din Surducŭ, *Berindeanu* escelă şi prin stegulŭ, ce şi-lŭ adusese de gâtŭ. Aceştia nu se ruşineză a ḑice, că dela domnii ţĕrei işĭ aşteptă şi scoterea lefei şi pensionarea lorŭ. Ticăloşii de ei! Ar mai fi sĕ amintescŭ de vre o doi învĕţătorĭ, ca *Toma Filipŭ* din Ghiroltŭ, carĭ ce-i dreptŭ se presentară la alegere, der póte nu încăpură la rolulŭ de mai anŭ, de a schimba şi linge blidele, trecŭ însĕ peste aceştia în speranţă că doră se vorŭ tredi din ameţélă şi işĭ vorŭ cunósce pe viitorŭ datorinţa lorŭ.

»Meritulŭ“ convoiului de vre o 50 de căruţe, încărcate cu notarĭ, primarĭ comunalĭ şi câte 1—2 juraţĭ, aduşĭ din cerculŭ pretorialŭ alŭ Ciachi-Gârbăului, fără îndoială este a pretorelui Franciscŭ Valeanu, care — după cum susţine şi corespondentulŭ „Someşanulŭ“ — este de viţă curatŭ română, der astăḑĭ se lapĕdă de naţiunea sa şi ḑice că este Válya Ferentz, măcarŭ că noi prea bine ilŭ scimŭ cine este. Altmintrelea se ḑice că ar fi omŭ de omenia, activŭ şi chiar imparţialŭ. Câtŭ pentru alegerĭ, póte va fi cugetatŭ sĕ facă şi elŭ ce face lumea, căcĭ altfeliu cum ar şi puté spera la funcţiunĭ de statŭ.

Aceea însĕ totuşĭ ar trebui sĕ scie d-lŭ Văleanŭ, că nimicŭ nu-i folosesce funcţiunea, fără onóre, er la onóre nu póte conta din partea nóstră decă vrea sĕ joce rolulŭ de renegatŭ, dér nicĭ din partea străinilorŭ nu credŭ sĕ pótă conta la o adevĕrată stimă.

M'am miratŭ şi împreună toţĭ Românii binesimţitorĭ s'au miratŭ, cum de i-a succesŭ d-lui Valya sĕ aducă la alegere şi pe d-lŭ *Stefanŭ Tite* din Calacea, care este unŭ proprietarŭ independentŭ şi ar fi putută fórte uşorŭ sĕ-şĭ păzescă cinstea şi omenia lui, stândŭ acasă. Póte că speréză că va apuca sĕ fiă primarŭ alŭ satului, dér pentr'unŭ asemenea osŭ de rosŭ ḑeu n'ar fi meritatŭ sĕ se compromită pe sine şi naţiunea sa, după ce mai cu sémă d-nii dela putere l'au făcutŭ odată de rîsŭ, lipsindu-lŭ de slujba avută mai înainte.

Repetŭ în fine, că în acestŭ cercŭ electoralŭ peste totŭ ḑicêndŭ nu numai preoţimea împreună cu inteligenţa mireană română una cu naţia, au ţinutŭ strinsŭ la pasivitatea hotărită, der şi fórte mare parte dintre Maghiarĭ şi Armenĭ se alăturară la passivitatea nóstră, abţinêndu-se dela votare, fiindŭ şi ei sătui de multele fanfaronade şi promisiunĭ góle.

Călĕtorulŭ ardeleanŭ.

Inainte de încheierea foii primirămŭ o rectificare dela onoraţii d-nĭ preoţĭ M. Iubaşiu şi I. Bernatŭ din ţéra Haţegului. Ne grăbimŭ a o publica încă astăḑĭ, ca cu o ḑi mai nainte sĕ se restabiléscă adevĕrulŭ în privinţa atitudinei d-lorŭ care în urma unei neînţelegerĭ a fostŭ interpretată în defavorulŭ onórei lorŭ naţionale. Luămŭ totodată actŭ cu bucuriă de declararea, ce o facŭ mai josŭ, că au fostŭ şi vorŭ rĕmâné credincioşĭ naţiunei române:

Rectificare.

Cetindŭ preţuita foiă „Gazeta Transilvaniei Nr. 129 din 1887, spre marea mirare a nostră ne-amŭ aflatŭ în şirulŭ acelora, carĭ călcândŭ programulŭ naţionalŭ şi hotăririle luate în conferenţa naţională din Sibiiu au păşitŭ la urnă alegêndŭ în cerculŭ electoralŭ alŭ Haţegului pe br. Alecsiu Nopcsa.

Corespondentulŭ îngrijatŭ de atitudinea unora, faţă de noi — e în rĕtăcire. *Amŭ respectatŭ şi vomŭ respecta totdéuna hotărîrile aleşilorŭ noştri*; o intêmplare marcabilă însĕ face a apăre, ca şi când nu amŭ fi *una* cu cei mai nobilĭ ai naţiunei nostre.

Târḑiu amŭ sositŭ in Haţegŭ, dér nu de acasă, ci din o comună vecină, reintornândŭ din o călĕtoriă întreprinsă în afacere privată.

Spre liniscire şi luminarea adevĕrului rectificândŭ *dechiarămŭ, că nu amŭ luatŭ parte la alegere, şi suntemŭ cu trupŭ şi sufletŭ susţinĕtorĭ ai programului naţionalŭ stabilitŭ în Sibiiu,* ca şi d-lŭ corespondente: — ceea-ce, decă nu crede, argumenteze contrarulŭ şi noi i vomŭ fi mulţămitorĭ.

Rindemorĭ Ostrovel 29 Iuniu 1887.

Mihailŭ Iubaşiu, preotŭ greco-catolicŭ.

Ioanŭ Bernatŭ, preotŭ greco-catolicŭ.

Scirĭ militare.

Austro-Ungaria. Trei-decĭ de oficerĭ din marele statŭ majorŭ, conduşĭ de generalulŭ Beck, şefulŭ statului majorŭ, facŭ în timpulŭ de faţă o călĕtoriă pe frontaria de nordŭ a Ungariei.

România. La Unghenĭ în Basarabia au sositŭ 970 cai, cumpĕraţĭ in Rusia la têrgulŭ din Ecaterinoslaw precum şi din hergeliele principelui Zangusco şi destinaţĭ pentru armata română, (parte pentru artileriă, parte pentru furgonĭ), scrie „Telegrafulŭ« din Bucurescĭ. „Românulŭ« şi »România“ spunŭ că suntŭ 1200 de cai.

Duşmănia dintre Austro-Ungaria şi Rusia.

Cetimŭ în „Unirea“:

Ḑilele acestea vaporulŭ rusescŭ „Olga“, alŭ companiei Gagarin, s'a inămolitŭ în faţa Nicopolului. Căpitanulŭ rusŭ vĕḑêndŭ pericolulŭ, s'a adresatŭ căpitanului unui vaporŭ austriacŭ ce staţiona în portŭ, cerêndu-i ajutorŭ. Ajutorulŭ trebuia sĕ fiă grabnicŭ, pentru ca vaporulŭ sĕ nu se inomolĕscă de totŭ.

Căpitanulŭ austriacŭ rĕspunse însĕ că nu póte face nimicŭ fără de o permisie a inspectorului şi se adresă acestuia pe cale telegrafică. Trecură două ḑile până sĕ sosĕscă rĕspunsulŭ. Iată-lŭ care este: „Vapórele rusescĭ de pe Dunăre, ca concurente ale vapórelorŭ austro-ungare, nu potŭ compta pe nicĭ unŭ ajutorŭ din partea societăţei austro-ungare, nicĭ măcarŭ atuncĭ când unŭ vaporŭ rusŭ ar fi în pericolŭ sĕ se prăpădescă de totŭ.“

In urma acestui cavalerescŭ rĕspunsŭ, vaporulŭ „Olga“ a mai rĕmasŭ inămolitŭ câteva ḑile până ce sosi din Odesa unŭ vaporŭ rusŭ spre a-lŭ degagia.

E de remarcatŭ că la Odesa corăbiile austro-ungare se bucură de o mare protecţiă din partea legilorŭ rusescĭ şi au chiar unŭ portŭ alŭ lorŭ propriu.

Guvernulŭ rusŭ a ordonatŭ o anchetă asupra casului şi a decisŭ sĕ ia la trebuinţă represalii.

Coşiocua, Iulie 1887.

Cursulŭ de industriă de casă, care s'a începutŭ cu 1 Iuniu 1887 în opidulŭ Cociocna şi a duratŭ până în 1 Iuliu, s'a propusŭ cu cea mai mare diliginţă de cătră fratele nostru învĕţătorŭ din locŭ Simionŭ Vĕrfu. S'a propusŭ împletitulŭ a totŭ soiulŭ de coşercĭ elegante, din speteză şi rechiţele, precum şi împletirea pălărielorŭ de paiŭ. Ce se ţine de aurăritŭ şi coloritŭ vinŭ a vĕ face cunoscŭ, că toţi participanţii au luatŭ parte.

Durere însĕ că mulţĭ dintre învĕţătorii noştri nu au luatŭ parte la cursulŭ de industriă de casă, ér din ceştĭ carĭ amŭ participatŭ, toţĭ ne-amŭ despărţitŭ fórte mângăiaţĭ că ne-amŭ însuşit'o încâtŭ suntemŭ în stare de a instrua şi pe poporulŭ nostru dela sate şi a-lŭ învĕţa.

Onore şi mulţămită Prea Onoratului Domnŭ Protopopŭ Ioane Hossu, care şĭ-a datŭ cea mai mare silinţă ca sĕ participămŭ la cursulŭ acesta, cercetându-ne mai de multe orĭ în decursulŭ acesta.

Priméscă şi fratele nostru învĕţătorŭ Simionŭ Vĕrfu dela subscrisulŭ în numele participanţilorŭ cea mai mare mulţămită şi-i dorimŭ din inimă ca sĕ mai pótă deschide multe cursurĭ asemenea acestuia.

In numele participanţilorŭ.
Basiliu Nicóră.

Dare de sémă.

Cu ocasiunea junialuluĭ arangiatŭ la 6 l. c. în favorulŭ bisericei gr. or. din Deva, a binevoitŭ a suprasolvi: d-lŭ Nicolau Lobontz 2 fl. 50 cr., George Nicóră 2 fl., Aug. A Nicóră 1 fl. 50 cr. Br. Bornemisza 1 fl., Dr. Lazar Petco 1 fl., Ioanŭ Lazariciu 1 fl., Alexandru Munteanŭ 1 fl., Kovordányi Mor 1 fl., Dobay F. 1 fl., Alesiu Olariu 1 fl., Petru Merina 1 fl., Ant. Csürös 1 fl., d-na Bertha Riszto 1 fl., Fr Planer 50 cr., Aurelŭ Horvath 50 cr. A. Teitelbaum 50 cr. H. Bock 50 cr. Kovordányi 50 cr., N. Reichel 50 kr., A. Herbay 50 cr., Isaie Moldovanŭ 50 cr. Silviu Herbay 50 cr., Ant. Issekutz 50 cr., Sándor Iosef 50 cr., Duka Achil 50 cr., I. Moţiu 50 cr. Iosifŭ Obonaşŭ 50 cr. Ioanichie Olariu 50 cr., Ardeleanŭ Loginŭ 50 cr., G. Csatt 50 cr. Borostyáni 50 cr., M. Lengyel 50 cr., Téglás Gábor 50 cr., Anghel Florea 60 cr., Ferd. Schusnek 50 cr., N. Breier 30 cr., I. Cionta 20 cr., Fr. Hossu Longinŭ 50 cr., I. Farkas 30 cr., carĭ suprasolvimŭ prin acésta se cuiteză pe lângă mulţămită.

Comitetulŭ arangiatorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

TĔRNOVA, 4 Iulie. — In şedinţa secretă de erĭ a Sobraniei s'a hotărîtŭ ca şedinţele sĕ încépă oficialŭ aḑĭ după amédĭ. După alegerea biuroului póte că Sobrania va desbate asupra necesităţii de a se da raportŭ din partea deputaţiunei trimese pe la puterile europene. Regenţii şi guvernulŭ au primitŭ numĕróse telegrame de felicitare pentru reînceperea şedinţelorŭ Sobraniei şi pentru hotărîrea luată de a alege principe.

SOFIA, 4 Iulie. — Ḑierele anunţă, că singura ţîntă a Sobraniei e alegerea principelui.

VIENA, 4 Iulie. — Impĕratulŭ a plecatŭ la amédĭ la Pola.

DIVERSE.

Gluma unui studentŭ. — Fii muselorŭ din Viena dau câte odată de lucru comisariatelorŭ poliţiei. Deunăḑĭ unŭ studentŭ, întorcêndu-se nóptea dela cârciumă, avu unŭ conflictŭ cu unŭ organŭ alŭ siguranţei publice şi fu condamnatŭ la o amendă de 10 florinĭ. Hapulŭ amarŭ era anevoe de înghiţitŭ, dér discipululŭ muselorŭ sciu sĕ-lŭ indulcéscă. După multe amintirĭ nefolositóre de a plăti amenda şi după ameninţarea că, în casŭ de neplată, amenda se va preface într'unŭ arestŭ, studentulŭ se presentă la biuroulŭ poliţiei cu unŭ sacŭ mare şi greu de pânză spre a'şĭ plăti amenda. „Ai sĕ plătescĭ ḑece florinĭ,“ ilŭ apostrofă funcţionarulŭ. „Aşa e, i-am şi adusŭ!“ cu aceste cuvinte depuse saculŭ pe masă. Funcţionarulŭ se uită cu mirare, când la sacŭ, când la studentŭ, der mirarea lui se prefăcu în grózá, recunoscêndŭ că suma amendei era în două mii bucăţĭ de aramă de câte o jumĕtate de crucerŭ. „Nu poţĭ sĕ-ţĭ inchipuescĭ domnule,“ ḑise studentulŭ cu unŭ aerŭ de nevinovăţiă, „câtă ostenélă am avutŭ sĕ adunŭ din economiile mele acéstă sumă.“

Dracu în Biserică. — In Canicatti, unŭ satŭ din apropierea Palermei în Italia, ḑilele trecute preotulŭ în scopŭ d'a domina mulţimea prin grózá înfricoşată ţinu o predică asupra muncilorŭ vecĭnice. Pe când zugrăvea iadulŭ în cuvêntare ca sĕ înfricoşeze mai bine oile sale, preotulŭ făcu sĕ apară d'odată o figură négră cu córne şi cu cóḑă şi iluminată de raḑele unui focŭ bengalŭ. Femeile şi copii ce umpleau biserica ţipară cu grózá, căḑêndŭ unul peste altulŭ în mare parte leşinaţĭ. Una din femeile de faţă insărcinată lĕpădà, o altă a înebunitŭ, ér doi copii fură călcaţĭ şi striviţĭ de fugarĭ! Ómenii din satŭ în faţa acestei catastrofe au voitŭ sĕ sdrobescă pe preotŭ, care însĕ simţindŭ furia poporului a fugitŭ din satŭ ascunḑêndu-se în tótă graba.

---

după care făcêndu-se probă îndată s'au aflatŭ capetele subţirĭ şi gróse dela beţe. Apoi pecetluindu-le pre tóte trei, le trimise îndĕrĕtŭ la împĕratulŭ roşu.

Mai trecu ce mai trecu şi împĕratulu roşu éră a trimisŭ împĕratului albŭ trei mânzĭ unulŭ de unŭ anŭ, alŭ doilea de doi şi alŭ treilea de trei anĭ, carĭ erau asemenea de marĭ şi dinţii din gură li s'au fostŭ scosŭ, ca sĕ nu se pótă cunósce vêrsta lorŭ. Aceştĭ mânzĭ éră au trebuitŭ sĕ'i ghicéscă împĕratulŭ albŭ, care de câţĭ anĭ e şi aşa sĕ'i trimită îndĕrĕptŭ la împĕratulŭ roşu.

Acéstă întrebare éră îi supĕra şi neodihnĭ pre toţĭ încâtŭ mai multe ḑile s'au totŭ sfătuitŭ fără de nicĭ unŭ folosŭ. Intr'o ḑi féta povestì éră Nĕsdravenului despre acéstă întêmplare, doră i-o va sci tâlcui éră elŭ. Acesta îi şi spuse fetei îndată, că cum sĕ afle vêrsta mânzilorŭ; elŭ ḑise: sĕ se pună în trei trocĭ: într'una lapte, în a doua grâu şi în a treia ovĕsŭ, căcĭ mânzulŭ de unŭ anŭ va veni la tróca cu lapte, celŭ de doi la cea cu grâu şi celŭ de trei la cea cu ovĕsŭ.

Astfelŭ s'a putută deslega şi acéstă întrebare. Éră mânzii au fostŭ trimişĭ la împĕratulŭ roşu, care acum turba de mâniă vĕḑêndŭ că împĕratulŭ albŭ îi póte tâlcui tóte întrebările.

(Va urma).

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 2 Iuliu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 45
Rentă de hârtiă 5%	87.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 60
Bonurĭ rurale ungare	104 40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 40
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	102 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.10
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinuluĭ	122 95
Renta de hârtiă austriacă	81 35
Renta de arg. austr.	82 45
Renta de aurŭ austr.	112 55
Losurile din 1860	136.75
Acţiunile băncei austro-ungare	886 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286 55
Act. băncei de creditŭ austr.	282.10
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 95
Napoleon-d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 20
Londra 10 Livres sterlinge	126 60

Cursulu pieţeĭ Braşovu
din 4 Iuliu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8 60	Vênd.	8.63
Argint romanesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9 97	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11 34
Imperialĭ	»	10.30	»	10.34
Galbenĭ	»	5 89	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	100.—	»	102 --
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	113.—	»	114.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

3505/1887. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Dragoiu I. Iuon végrehajtatonak Dobra Nicolai ferj. Ion Dragoiu végrehajtást szenvedö elleni 90 frt. tökekövetelés és összes járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék zernesti kir. járásbiroság terülotén lévö Almásmezö határán fekvö az almásmezöi 251 sz. tjkvben 398/1. 398/2. 3842. 3843. 3844. 3847. 3848. hrszámak alatt foglalt fekvökre az árverest 331 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az 1887. évi Iulius hó 21-ik napján d. e. 9 órakor Almás mezö község iródájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át végrehajtató vagy kepviselöje kivetelével készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi November 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1887. évi Aprilis hó 16-ik napján a kir. törvényszék mint tkkvi hatóság.

Deési, elnok. **Jakab Alajos,** jegyzö.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute sera.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 ore 12 minute sera.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amedĭ.
c) „ „ in *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealu (	—		—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20		4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8 24	—	5 28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9 29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8 35	—
Sighişóra (	10 53	—	9 02	—
(	11.00	—	9 12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa mică	12.26	—	10 59 / 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12 16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12,33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1 51	—
Aiudŭ	2 27	—	2 8	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirişŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5 28	Trenu de persone
Cluşiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6 01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7 14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7 56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8 18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneţia-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11 07
(	—	9.16	10.10	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10 05	6 33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11 05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2 02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4 78	2 01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 18	—
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagu	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5 15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Ghirbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	—
Cluşiu (	—	10.31	—	6.38	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	1 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	2 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 11	—	—	—	10.—
Uiora	1 18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2 25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mic	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.5	—	—	—	3.31
Sigişora	5 42	—	—	—	4 32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9 06	—	—	—	9.02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3 59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1 32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3 23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9 33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5 41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.[illegible]8	—
Branicica	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşeni	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşeni	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ